

ELŐTERJESZTÉS

Előterjesztő:	
	Dr. Papp László
Tárgy:	
	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2021 – 2030 közötti időszakra vonatkozó gazdasági programjának elfogadása
Iktatószám:	
	JOG-172905/2021
Ügyintéző:	
	Dr. Papp-Pálmai Éva
Feladatot jelent:	
	Dr. Papp László polgármester, Dr. Barcsa Lajos alpolgármester, Dr. Szekeres Antal jegyző, Szűcs László, a Gazdálkodási Főosztály vezetője, Pacza Gergely, a Városfejlesztési Főosztály vezetője, Dr. Marosi-Rácz Julianna, a Humán Főosztály vezetője, Dr. Kovács Ádám, a Polgármesteri Kabinetiroda vezetője, Póser Zoltán, az EDC Debrecen Nonprofit Kft. vezetője
Véleményező bizottságok:	
	Tulajdonosi Bizottság Pénzügyi Bizottság Ügyrendi Bizottság Egészségügyi és Szociális Bizottság Környezetvédelmi és Városfejlesztési Bizottság Kulturális és Oktatási Bizottság Ifjúsági és Sportbizottság Józsai Településrészi Önkormányzat
Törvényességi véleményezés ideje:	2021.06.17
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dr. Havasi Bianka

Mellékletek:

	Határozati javaslat melléklete (Gazdasági Program)	
--	--	--

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-a alapján a Közgyűlés a hosszú távú fejlesztési elképzeléseit a testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szóló gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják, és - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza különösen az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

Debrecen városát a - gazdasági programját alapvetően meghatározó - lokális társadalmi-gazdasági-környezeti tényezők, a település megyeszékhely státuszából eredő kötelezettségek és az ezzel járó előnyök, a folyamatosan erősödő gazdasági folyamatok és gyarapodó gazdasági kapcsolatok, a Debreceni Egyetem markáns jelenléte, valamint a történelmi egyházakkal, a helyi közösségek által létrehozott szervezetekkel való harmonikus együttműködés az ország és a közép-európai térség megkerülhetetlen innovációs, oktatási, kulturális, egészségügyi és turisztikai központjává emelte ki.

A gazdasági program funkciója és jelentősége kettős: egyrészt fókuszál a város és a helyi gazdaság fejlesztésére, másrészt a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata által biztosítandó helyi közszolgáltatások, valamint az intézményrendszer fejlesztésére, melyek szoros kölcsönhatásban állnak egymással. A város- és gazdaságfejlesztés eredményeként új beruházások valósulnak meg, illetve a már meglévő beruházások továbbfejlesztésére, bővítésére kerül sor, mely által a helyi vállalkozások, a KKV-szektor is erősödni tud, a lakosság életszínvonala javul. Mindehhez társulnia kell azoknak a szabályozási, várostervezési lépéseknek, amelyek biztosítani tudják az új munkahelyek kapcsán a város lakásállományának fenntartható bővülését. Ehhez szükséges az, hogy a piaci igényeknek megfelelő munkaerő-állománnyal rendelkezzen a város, amellyel párhuzamosan az oktatási rendszer fejlesztését és a már elindult sikeres intézményfejlesztési projektek megvalósítását is folytatni kell. Mindez magával hozza a helyi közszolgáltatások, az Önkormányzat által fenntartott intézményrendszer folyamatos fejlesztési igényét azok intenzívebb igénybevétele okán, vagyis a város gazdasági növekedése és régióközponti szerepe előidéz a helyi közszolgáltatások és az intézményhálózat modernizációját, kihasználtságának növekedését is. A helyi közszolgáltatások és intézményhálózat innovációjával pedig a város úgy válik élhetőbbé, hogy közben kiszolgálja a vállalkozások igényeit és megtartja, illetve idevonzza a munkaerőt és ehhez lakhatási rendszert fejleszt.

Egy település gazdaságfejlesztése, infrastrukturális korszerűsítése és az általa nyújtott közszolgáltatások színvonalának növekedése tehát szoros kohézióban tud igazán megvalósulni. A fejlesztések révén a közszolgáltatások felhasználói, azaz a vállalkozások, valamint a lakosság számára is javul a hatékonyság, ami az infrastruktúrát a versenyképességet meghatározó tényezővé emeli. A hatékonyságnövelés a területfejlesztés egyik fontos szempontja és az azonos jellegű fejlesztésben versenyben lévő területek között versenyelőnyt jelent. Így különösen fontos volt a Gazdasági Program összeállítása során annak vizsgálata, hogy milyen

típusú infrastruktúrák járulnak hozzá leghatékonyabban a gazdasági folyamatok és a közszolgáltatási feladatok ellátásának javításához.

Mind a lakossági életminőség, mind a vállalati versenyképesség egyik fontos ismérve annak infrastrukturális vetülete. A víz-, gáz-, csatornaellátás, az oktatási rendszer, lakhatási infrastruktúra, a közművelődési, az egészségügyi, szociális, gyermekjóléti intézmények, közlekedési rendszerek stb. állapota, fejlettsége egyaránt befolyással van az emberek és szervezetek életminőségére. Ezek az infrastruktúra rendszerek hosszú távon megszabják a humán erőforrás fejlettségét, ami a gazdasági-területi fejlődésre is befolyást gyakorol, hiszen a humán tőke, annak mobilitása és képzettsége, mint versenyképességi tényező nagyon is fontos eleme egy komplex gazdaságfejlesztési célkitűzésnek.

Az egymástól területileg távol fekvő gazdasági terek összekapcsolódása a közlekedési és telekommunikációs infrastruktúra által jön létre. A kedvezőtlen szerkezetű közlekedési infrastruktúra miatt a nem megfelelő elérhetőségi feltételek elriaszthatják a befektetőket - hiszen a közlekedési fejlesztések jelentős hatással vannak a letelepedni szándékozó vállalkozások telephelyválasztásában is-, továbbá növeli a költségeket, gátja a gazdasági növekedésnek.

Kiemelten fontos ezért az utak fejlesztése az ipar, a kereskedelem, a szolgáltatások és az idegenforgalom számára, amely egyúttal javítja a tömegközlekedés feltételeit, miközben a javuló életkörülmények hatására a társadalmi folyamatokban (elvándorlás, népességcsökkenés, elöregedés) is kedvező változásokat indukál.

A fenntartható versenyképességet tehát a fenntartható infrastruktúra, az elérhető közszolgáltatások és a vonzó életkörnyezet kialakításával lehet elérni, amely tényezők globálisan egymásra hatva és egymástól függve befolyásolják a gazdasági eredményességet.

A fenti okfejtés alapján a Gazdasági Program fő célkitűzése, hogy Debrecen az Európai Unió fejlett, tudásalapú, magas hozzáadott értékű gazdasággal rendelkező régiójának vezető városa, gazdasági, oktatási, közlekedési, kulturális, kereskedelmi és egészségügyi központja legyen, melynek elérése érdekében az alábbi törekvéseket határozza meg a dokumentum:

1. A gazdaságfejlesztés területén: a középpontban az innovatív, magas hozzáadott értékű iparágak további fejlesztése áll. 2021 és 2030 között 20 000 új munkahely jöjjön létre Debrecenben, a városba érkező beruházások révén pedig a városban működő cégek árbevétele 50%-kal növekedjen.
2. A befektetésösztönzés területén: a város üzemeltetésében lévő, infrastruktúrával teljeskörűen ellátott ipari területek nagysága 1 100 hektárra növekedjen, amivel a cél az, hogy a kulcsiparágakban (járműgyártás, agrárium, elektronika, IT) az új üzleti partnerek és azok beszállítói le tudjanak telepedni.
3. A vállalkozásfejlesztés területén: KKV park kialakítása annak érdekében, hogy a helyi KKV-k növekedési, bővülési lehetőségei biztosítva legyenek, az innovációs képességük folyamatos fejlesztése mellett.
4. A lakhatás területén: lakhatási -, és bérlakás koncepció készüljön el, amely biztosítja, hogy a gazdaság bővülése miatti 20 000 új munkahely kapcsán a lakásállomány bővüljön.

5. Az oktatás területén: a gazdaság növekedését az oktatásnak is követnie kell, ezért cél, hogy 2030-ig 80 000 főre növekedjen a város oktatási-nevelési intézményeiben tanulók száma elsősorban a műszaki szakképzés, a mérnökképzés és az orvosképzés területén, valamint emelkedjen a középiskolába járó diákok száma is.
6. A „dinamikus cívisváros” elérése érdekében kíváncsiaként fogalmazzuk meg, hogy térségi integráló szerepét betöltve Debrecen a régió megkerülhetetlen közlekedési centrumává váljon közúton, vasúton és a légiközlekedésen keresztül, a munkaerő mobilitása és az iparterületek megközelíthetősége érdekében.
Debrecen a légiközlekedést oly módon kívánja fejleszteni, hogy a fejlesztések révén Magyarország második legnagyobb repülőtereként hosszú távon a régió legbefolyásosabb repülőterévé váljon.
Debrecen törekszik arra, hogy a fenntartható közlekedési módok használatát még jobban elterjessze. A közlekedési kihívásokat a város peremén kialakítandó P+R parkolókkal, a kelet-nyugati irányú forgalom lebonyolítását támogató 3-as villamosvonallal, illetve a városon átmenő forgalom csökkentését keleti elkerülő úttal tervezi kezelni.
A Debrecen környéki települések fenntartható módon történő integrálása érdekében elővárosi vasúti rendszert szükséges kialakítani Hajdúböszörmény, Hajdúszoboszló, Balmazújváros, valamint Mikepércs irányába. A regionális centrum szerep erősítése érdekében további vasútforgalmi fejlesztés szükséges Debrecen és Nagyvárad között.
7. Javuló életkörülmények tekintetében pedig célul tűzzük ki, hogy a város középtávon 300 000 ember otthona, és egymillió lakosságú régió szolgáltató, egészségügyi és kulturális központja legyen stabil, fenntartható, nemzetközi szintű szolgáltatások biztosításával.

A fenti prioritások a 2015-ben megfogalmazott gazdasági programban foglaltakkal, a településfejlesztési koncepcióval, valamint az integrált településfejlesztési stratégiával egyaránt összhangban vannak és jelentős mértékben támaszkodtunk a már elfogadott D2030 programban meghatározott célkitűzésekre. Emellett a Gazdasági Program illeszkedik a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, a Hajdú-Bihar Megye Területi és Gazdaságstratégiai Fejlesztési Terve 2019, a Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia, valamint a Debrecen Smart City Stratégiája című dokumentumok fő célkitűzéseivel is.

A Gazdasági Program végrehajtásának időszakában fontos figyelemmel lenni az állami működés egészére érvényes fejlesztési tervekre is és a meglevő egyéb, ágazati, térségi, valamint települési koncepciókra, stratégiákra. Az e dokumentumokban meghatározott fejlesztési elképzelésekkel összhangban álló gazdaságfejlesztési célkitűzések megvalósítása érdekében a tervezett gazdasági programot szintén a 2030-ig tartó fejlesztési ciklusra tervezzük meghatározni, melynek tartalmát nem szabályozza külön jogszabály, így Debrecen Megyei Jogú Város 2030-ig tartó Gazdasági Programja a következő szerkezeti bontásban tartalmazza az Önkormányzat - elsősorban - gazdaságfejlesztéssel összefüggő elképzeléseit:

1. **Vezetői összefoglaló**
2. **A Gazdasági Program elkészítésének háttere, illeszkedés a megyei fejlesztési tervhez**

3. Helyzetértékelés

- 3.1. Demográfia
- 3.2. Gazdaság
- 3.3. Intézményhálózat
- 3.4. Infrastruktúra
- 3.5. Eddigi fejlesztések
- 3.6. Helyi bevételek, költségvetés

4. Célkitűzés és programok bemutatása

- 4.1. Város-és gazdaságfejlesztés
 - 4.1.1. Befektetésösztönzés
 - 4.1.2. Vállalkozásfejlesztés
 - 4.1.3. Lakhatás
- 4.2. Helyi közszolgáltatások fejlesztése, működtetése
 - 4.2.1. Közlekedés
 - 4.2.2. Városszerkezet fejlesztés
 - 4.2.3. Humánszolgáltatások
 - 4.2.4. Fenntarthatóság

A Mötv. értelmében a gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el.

A Magyarországot is elérő koronavírus-járvány számos gazdasági ágazatra nézve jelentős kockázatot hordoz magában, a kialakult helyzet kapcsán az önkormányzatoknak is súlyos gazdasági következményekkel, bevételkieséssel kellett szembenéznük, és többek között a válság sajnálatos módon együtt járt munkahelyek átmeneti megszűnésével is. Ebben a helyzetben elsődleges cél a munkahelyek megőrzése és a járvány következtében megszűnő munkahelyek újrateremtése. Mindezen körülmények igen nagymértékben kihatással voltak az önkormányzatok gazdasági terveire.

A kialakult bizonytalan helyzetben a Mötv.-ben foglalt, a gazdasági program és a fejlesztési terv elkészítésére vonatkozó kötelezettségének az Önkormányzat nem tudott a jogszabály által előírt határidőn belül eleget tenni, hiszen nehéz volt prognosztizálni, hogy a megváltozott gazdasági körülmények között milyen mértékű és volumenű vállalások tekinthetők reálisan megalapozottnak.

A fenti indokokra való hivatkozással a gazdasági program készítésére és elfogadására vonatkozó jogszabályi kötelezettség határidőn túli teljesítését az Önkormányzatunk törvényességi felügyeletét ellátó Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal felé jeleztük.

Tájékoztatom a Tisztelt Közgyűlést, hogy a jogszabályi kötelezettségünknek eleget téve a Gazdasági Program tervezetét a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény 37. § (4) bekezdése alapján **a Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamarának véleményezésre megküldtük.**

Figyelemmel arra, hogy a járványveszély több, mint egy éves jelenlétének a helyi gazdaságra és ezáltal a gazdaság szereplőire is egyaránt gyakorolt kedvezőtlen hatását legalább egy év átlagában lehet első ízben számottevően megítélni, valamint nem elkerülve azt a tényt, hogy a veszélyhelyzet csupán enyhült, megszűnését azonban csak jósolni lehet, javaslom, hogy a **határozati javaslatban meghatározott tartalommal fogadja el a Tisztelt Közgyűlés az Önkormányzat 2021-2030 évekre vonatkozó átfogó Gazdasági Programját**, az elkövetkezendő évek tervezett gazdasági fejlődése ütemének reményében egy óvatos,

gazdálkodási szempontból is biztonságos és tartható költségvetési egyensúly tervezése mellett és érdekében.

Magyarország Kormánya a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki 2021. február 8. napjától.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat. tv.) 46. § (4) bekezdése szerint: „Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti”.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 307/2021. (VI. 5.) Korm. rendelet 1. §-a alapján a Kat. tv. 46. § (4) bekezdésétől eltérően **a települési önkormányzat képviselő-testülete 2021. június 15. napjától feladat- és hatáskörét maga gyakorolja.**

A fentiekre figyelemmel kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztésben szereplő határozati javaslatot a mellékletét képező Gazdasági Programmal együtt elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

A Közgyűlés

a 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése, a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet és a 307/2021. (VI.5.) Korm. rendelet 1. §-a alapján

a polgármester előterjesztésére a 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (1)-(5) bekezdése alapján

elfogadja Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2021-2030 közötti időszakra vonatkozó gazdasági programját a melléklet szerint.

A határozati javaslat elfogadása egyszerű többséget igényel.

Debrecen, 2021. június 17.

Dr. Papp László
polgármester